

BENĞİ

Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi
BENĞİ World Journal of Yörük-Türkmen Studies

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bengi>

ISSN: 2717-6584

Aydın Yörük Çalıştayı ve Medya Desteği Üzerine Bir Değerlendirme *Preservation and Promotion of Yörük Culture: The Role of the Yörük Workshop and Media*

doi: 10.58646/bengi.1610312

Geliş/Received:

30.12.2024

Kabul/Accepted:

01.02.2025

Nefise Şeyda Duman *

Özet

Aydın Yörük Çalıştayı, arşivcilik, kültürel miras, medya, geleneksel giyim-kuşam, barınma kültürü, musiki, yerel yönetim, toylar, kadın örgütlenmesi, folklor ve el sanatları gibi çeşitli konuları bir araya getiren disiplinler arası bir platform sunmuştur. Çalıştay, sadece konuların çeşitliliğiyle değil, katılımcıların farklı akademik disiplinlerden, meslek gruplarından ve kuşaklardan oluşmasıyla da dikkat çekmiştir. Etkinlik, yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde medya organlarının yoğun ilgisini çekmiş; hazırlık sürecinden tamamlanmasına kadar birçok haber, makale ve içerik kamuoyuna sunulmuştur. Çevrimiçi platformlarda kolay erişilebilir olan bu medya ürünleri, ileride yapılacak çalışmalara önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Bu çalışmanın amacı, özgün bir akademik etkinlik olarak Aydın Yörük Çalıştayı'nın medyada yarattığı etkileri ve yankıları değerlendirmektir. Bu kapsamda sosyal bilimlerin genel çerçevesi içinde, özellikle iletişim bilimleri bağlamında bir analiz yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aydın Yörük Çalıştayı, Medya, İletişim Bilimi, Kamuoyu.

* **Sorumlu Yazar/Corresponding author:** Yüksek Lisans Öğrencisi, Adnan Menderes Üniversitesi, e-posta: seydaduman.0106@gmail.com, Orcid: 0009-0004-8099-5622.

Atıf/Citation: Duman, N.Ş. (2025). *Aydın Yörük Çalıştayı ve Medya Desteği Üzerine Bir Değerlendirme*. BENĞİ Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi, 2025 (1), 211-228.

Abstract

The Aydın Yörük Workshop provided an interdisciplinary platform that brought together diverse perspectives on topics such as archival studies, cultural heritage, media, traditional attire, housing culture, musicology, local governance, ceremonial gatherings (toylar), women's organizations, folklore, and handicrafts. The workshop attracted significant attention from local, regional, and national media outlets, not only due to the diversity of topics but also because of the participants' varying academic disciplines, professional backgrounds, and generational perspectives. From the preparation phase to its conclusion, numerous news articles, reports, and other media content were produced and made accessible to the public. These media outputs, readily available online, now serve as valuable resources for future research. This study aims to assess the media coverage and public reception of the Aydın Yörük Workshop as a unique academic event. Within this scope, the analysis is situated within the broader framework of social sciences, with a particular focus on communication studies.

Keywords: Aydın Yörük Workshop, Media, Communication Studies, Public Opinion.

Giriş

Türk toplumu tarih boyunca konar-göçer bir yapıya sahip olmuştur ve bu özelliği, toplumsal ve kültürel dinamiklerin şekillenmesinde temel bir rol oynamıştır. “Hareketli” bir yaşam biçimi (Akoyun, 2012: 122-137), Türkleri farklı medeniyetlerle karşılaştırmış ve bu medeniyetlerden etkilenmelerine olanak tanımıştır. Bu süreçte kültürel zenginlik, sürekli bir adaptasyon ve dönüşüm içerisinde biçimlenmiştir. Türklerin Oğuz boyundan gelen Yörükler, Anadolu’ya göç ettikten sonra ekonomik yaşamlarını hayvancılık yaparak sürdürmüşlerdir (Eröz, 1991). Ancak, Osmanlı İmparatorluğu döneminde uygulanan iskân politikaları, Yörüklerin bir kısmının yerleşik hayata geçmesine neden olmuştur. Buna rağmen, Yörükler, konar-göçer yaşam tarzlarını koruma çabalarını sürdürmüş ve kültürel miraslarını yaşatmaya devam etmişlerdir.

Cumhuriyet Dönemi, Türk toplum yapısında köklü değişimlerin başladığı bir dönemi temsil etmektedir. Yeni rejimle birlikte, endüstrileşme sürecine hız verilmiş ve bu süreç, toplumsal yapının köklü bir dönüşüm geçirmesine neden olmuştur. Endüstri odaklı bir toplum yapısı, üretim-tüketim eksenli yeni sosyal dinamikler yaratmıştır. Bu değişim, “modernleşme” sürecinin bir parçası olarak ele alınmış olsa da geleneksel değerlerin ve kültürel çeşitliliğin zarar görmesine yol açmıştır (Mardin, 2006: 23-45). Modernleşmenin baskın etkisiyle, tek tipli birey modelleri ve milli benlik şuurunu kaybetmeye başlayan yeni nesiller, geçmişin kültürel zenginliklerinden uzaklaşmıştır.

Bu dönüşümden Yörükler de etkilenmiştir. Endüstriyel toplum yapısının, Yörüklerin geleneksel yaşam tarzını ve kültürel değerlerini tehdit etmesi, onları kültürel kimliklerini muhafaza etme çabalarına yöneltmiştir. Bu bağlamda, Yörükler kendi kültürel miraslarını korumak ve yaşatmak amacıyla dernekleşme faaliyetlerine başlamışlardır. Bu dernekler, kültürel mirasın aktarılması, geleneklerin yeniden canlandırılması ve toplumun hafızasında yer eden değerlerin korunması açısından önemli bir misyon üstlenmiştir (Ertuğrul, 2019: 78-102). Yörüklerin bu girişimleri, modernleşme ile geleneksel yapı arasındaki çatışmanın bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, Yörüklerin kültürel kimliklerini koruma çabaları, sadece bir grup insanın geçmişe bağlılıklarını sürdürmesi değil, aynı zamanda toplumsal çeşitliliğin korunması açısından da büyük bir öneme sahiptir (Gökçalp, 2001: 134-150).

1. Yörükler

Türk Dil Kurumu, Yörük kelimesini iki ana anlamda tanımlamaktadır: Birincisi, hayvancılıkla geçinen ve genellikle Toroslar’da yaşayan göçebe Türk oymağı; Türkmen veya Yürük olarak da bilinir. İkinci anlamı ise Osmanlı İmparatorluğu döneminde otuzar kişilik

ocaklar halinde Rumeli'ye yerleştirilen ve savaş dönemlerinde geri hizmetlerde kullanılan tımarlı askerlerdir. Bu tanımlar, Yörüklerin tarihsel ve kültürel önemini vurgulayan temel noktalardır. Yörükler, Oğuz Türklerinin bir uzantısı olarak Anadolu'da köklü bir geçmişe sahiptir. Anadolu'ya yerleşen Yörükler, boy adlarını köy ve kasabalara vermiş, bu şekilde coğrafi isimlendirmelerde dahi kültürel izler bırakmışlardır. Yörüklerin kültürel birikimi, sadece yaşam tarzlarıyla değil, aynı zamanda sanat, dil ve toplumun inanç sistemleri üzerinde de derin bir etki yaratmıştır. Latince kökenli “cultura” kelimesi “toprağın işlenmesi” anlamında kullanılmış ve Fransızca üzerinden Türkçeye “kültür” olarak geçmiştir. Kültür, toplumların tarih boyunca öğrendikleri bilgi, inanç, sanat, ahlak, gelenek ve göreneklerin birleşiminden oluşan bir bütündür (Tylor, 1871). E.B. Tylor'un Primitive Culture adlı eserindeki bu tanım, kültürün toplumlar arası aktarım ve devamlılık süreçlerini anlamak için temel bir perspektif sunmaktadır (Yıldırım, 2023: 25).

1.1. Yörüklerin Geçim Kaynakları ve Sosyal Yaşam

Yörükler, geçimlerini büyük ölçüde hayvancılıkla sağlamış, bu ekonomik faaliyet onların konar-göçer yaşam biçimini şekillendirmiştir. Yazları yaylalarda, kışları ise ovalarda geçiren Yörük toplulukları, doğayla iç içe bir hayat sürmüşlerdir. Bu yaşam tarzı, hem sosyal hem de ekonomik açıdan özgün bir kültürel yapı oluşturmuştur. Zamanla yerleşik hayata geçen Yörükler, gelenek ve göreneklerini genç nesillere aktarma çabasında olmuştur. Ancak modernleşme ile birlikte bu kültürel değerlerin bir kısmı unutulma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır.

1.2. Modernleşme ve Geleneksel Kültürün Kaybı

Türk toplumunda modernleşme, geleneksel kültürün yavaş yavaş unutulmasına yol açan bir dönüşüm sürecini beraberinde getirmiştir. Sanayileşme, köyden kente göçler ve bireylerin zamanlarının büyük bir kısmını iş yerlerinde geçirmeleri, toplumsal yapıyı köklü bir şekilde değiştirmiştir. Bu süreçte birçok gelenek ve görenek, günlük hayatın yoğun temposunda göz ardı edilmiştir. Geleneksel kültürün korunması için dernekler, vakıflar ve diğer sivil toplum kuruluşları (STK) önemli bir rol üstlenmiştir. Özellikle Cumhuriyet döneminde, yeni rejimle birlikte bu tür STK'ların sayısında artış gözlemlenmiştir. Çok partili sisteme geçiş ve demokratikleşme, bu tür oluşumların gelişimine katkı sağlamıştır. STK'lar, şehirlerde yaşayan bireylerin bir araya gelerek kültürel değerlerini küçük ölçekli topluluklar içinde yaşatmasına olanak tanımıştır.

1.3. Akademik Çalışmalar ve Yörük Kültürü

Sivil toplum kuruluşlarının yanı sıra, akademik çalışmalar da kültürel değerlerin korunmasında önemli bir etki yaratmıştır. Akademik etkinlikler, kültürel mirasın belgelenmesi, analiz edilmesi ve toplumun hafızasında yeniden canlanması açısından kritik bir rol oynamaktadır. Örneğin, Yörük Türkmen izlerini ele alan çalıştaylar (Tekin, 2024), Yörüklerin günümüze kadar taşıdığı kültürel mirası farklı başlıklar altında inceleyerek bu mirasın bilimsel temellerini güçlendirmiştir. Yörüklerin sanat, folklor, dil ve geleneksel yaşam biçimleri, yalnızca geçmişin bir parçası olarak değil, aynı zamanda geleceğin kültürel çeşitliliği için bir ilham kaynağı olarak da değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, kültürel mirasın korunması ve geleceğe aktarılması hem bireysel hem de toplumsal bir sorumluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Türküler

Türküler, toplumların yaşanmışlıklarını, gelenek ve göreneklerini, inançlarını, sosyoekonomik yapılarını ve yaşadıkları coğrafyanın etkilerini yansıtan en önemli sözlü kültür ürünlerinden biridir. Toplumların yaşam biçimlerinden derin izler taşıyan türküler, halkın duygularını, düşüncelerini ve hayata dair bakış açılarını melodilerle harmanlayarak gelecek kuşaklara aktarmaktadır. Bu özellikleriyle türküler, sadece müzikal bir ifade biçimi değil, aynı zamanda toplumsal hafızanın en önemli parçalarından biri olarak değerlendirilmektedir. Yörük-Türkmen topluluklarında türküler, günlük yaşamın, ritüellerin ve toplumsal ilişkilerin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Özellikle Yörük-Türkmen toylarında, eğlence ve bir araya gelme etkinliklerinde türküler, insanların bir arada eğlenmesini sağlayan bir işlev üstlenmiştir. Bu türkülerin yalnızca eğlence amacıyla söylenmediği, aynı zamanda toplumun ortak değerlerini, sevinçlerini, acılarını ve özlemlerini dile getirdiği görülmektedir. Türküler, sadece bireysel duyguları değil, toplumsal olayları ve kolektif deneyimleri de yansıtan birer anlatı aracı olarak işlev görmüştür (Ertuğrul, 2019). Türküler, ele aldıkları konular açısından büyük bir çeşitliliğe sahiptir. Aşk türküleri, bireysel sevda hikâyelerini anlatırken; tören, düğün ve kına türkülerinde topluluk içinde gerçekleştirilen geleneksel ritüellerin izlerini görmek mümkündür. Hayvanlar üzerine söylenmiş türküler, hayvancılıkla geçimini sağlayan Yörüklerin doğayla kurduğu ilişkinin bir yansımasıdır. Aynı şekilde, kişiler üzerine söylenmiş türküler, bireylerin toplum içindeki rolünü ve etkisini yansıtırken; keder ve hastalık üzerine söylenen türküler, toplumun zor zamanlardaki dayanışmasını ve duygusal tepkilerini ortaya koymaktadır. Gurbet ve hasret türküleri, göçebe yaşam tarzının bir sonucu olarak, uzaklarda geçen yaşamların özlemini ve ayrılığın acısını dile getirir.

Yörük topluluklarında, meslek ve iş türküleri de oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Çobanlık, halı dokumacılığı ve diğer geleneksel mesleklerin toplumda nasıl algılandığını ve bu işlerin zorluklarını ifade eden türküleri, aynı zamanda iş hayatının duygusal ve fiziksel yönlerini de yansıtmaktadır. Hapishane türküleri, bireysel trajedilerden kolektif adalet arayışına kadar geniş bir yelpazede duygusal ifadeler sunarken; mizahi türküleri, halkın yaşamın zorluklarına karşı geliştirdiği espri anlayışını ve dayanıklılığını göstermektedir. Ninni ve çocuk türküleri ise, toplumsal değerlerin en genç bireylere aktarılmasında önemli bir araç olarak işlev görmüştür. Yörük müziği, bugün halen seslendirilmekte olan bir kültürel miras olarak varlığını sürdürmektedir. Geçmişteki konar-göçer yaşam biçimi içerisinde oluşmuş ve biçimlenmiş bu türküleri, Yörük toplumunun duygusal dünyasını ve sosyal yapılarını anlamak açısından büyük bir önem taşımaktadır (Ergun, 2023: 34-35). Her bir türkü, yalnızca bir melodik ifade değil, aynı zamanda Yörüklerin tarihine, toplumsal dinamiklerine ve bireysel hikâyelerine ışık tutmaktadır. Türküleri, bu anlamda sadece bir sanat dalı değil, aynı zamanda bir tarih anlatısı olarak değerlendirilmektedir. Yörüklerin geleneksel müzik anlayışı, modernleşme sürecinde de farklı şekillerde etkilenmiştir. Özellikle sanayileşme, köyden kente göç ve teknolojik değişimlerle birlikte, Yörük müziği zamanla biçimsel ve içeriksel dönüşümler yaşamıştır. Ancak bu dönüşümlere rağmen, türküleri toplumsal hafızanın korunmasında önemli bir işlev görmeye devam etmiştir. Bugün bile türküleri, geleneksel bir geçmişin hatırlanması ve yaşatılması için önemli bir araç olmanın yanı sıra, kültürel mirasın modern yaşam içinde yeniden yorumlanmasını sağlamaktadır.

Türküleri ayrıca, toplumsal dayanışmayı artırıcı bir araç olarak da değerlendirilmiştir. Özellikle XX. yüzyılın ortalarından itibaren gerçekleştirilen derleme çalışmaları, türküleri aracılığıyla halkın kültürel değerlerini yeniden hatırlamasına ve bu değerlerin geniş kitlelere ulaşmasına katkı sağlamıştır. Derleme çalışmaları sırasında, birçok unutulmuş türkü yeniden kayıt altına alınmış ve bu türküleri içerdikleri mesajlar akademik açıdan değerlendirilmeye başlanmıştır. Akademik çevrelerde, türküleri sadece müzikolojik bir öge olarak değil, aynı zamanda sosyolojik, antropolojik ve tarihsel bir veri kaynağı olarak incelenmiştir (Mardin, 2006). Türküleri, aynı zamanda bireyler arası ilişkilerin ve toplumsal değerlerin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, türküleri aracılığıyla bir toplumun dünya görüşü, inanç sistemleri, sosyal yapıdaki değişimler ve hatta politik süreçler analiz edilebilir hale gelmiştir. Özellikle Yörük-Türkmen topluluklarında türküleri, geleneksel yaşam biçiminin korunması ve toplumsal değerlerin sürekliliği açısından hayati bir rol üstlenmiştir.

3. Yörüklerde Çalgılar

Yörük müziği, Yörüklerin göçebe yaşam tarzı ile şekillenmiş, bu yaşam biçiminin ruhunu yansıtan bir kültürel miras olarak dikkat çekmektedir. Müzikal üretimlerinde kullanılan çalgılar, hem işlevsellik hem de taşınabilirlik açısından Yörüklerin hayatına uygun olarak gelişmiştir. Geleneksel Yörük çalgıları arasında kaval, sipsi, düdük, kemik düdük, üçtelli ve kemane gibi enstrümanlar öne çıkmaktadır. Bu çalgıların ortak özelliği, hafif yapıları sayesinde göçebe yaşamda kolaylıkla taşınabilmeleridir. Yörük Türkmen topluluklarının konar-göçer yaşam tarzı, çalgıların tasarımını ve kullanımını doğrudan etkilemiştir. Bu çalgılar, yalnızca eğlence ve ritüellerde değil, aynı zamanda gündelik yaşamın bir parçası olarak, bireylerin doğa ile olan ilişkilerini ve duygusal dünyalarını ifade etmelerine de olanak sağlamıştır (Köklü, 2021: 56). Örneğin, kaval gibi çalgılar, çobanlık yapan Yörüklerin yalnızlıklarını hafifletmek ve sürülerine seslenmek için sıkça kullandıkları bir araç olmuştur.

Çalgıların Yapısal ve Kültürel Özellikleri; Kaval, Yörük müziğinin en bilinen enstrümanlarından biridir. Basit yapısı ve taşınabilirliği ile dikkat çeken bu çalgı, çobanların doğayla olan bağımsızlığını yansıtan bir araç olarak kabul edilmektedir. Çoğunlukla ağaç ya da kemik gibi doğal malzemelerden yapılan kaval, Yörüklerin doğayla olan uyumunu simgelemektedir (Çalışkan, 2018: 89). Sipsi, küçük boyutları ve karakteristik sesiyle tanınan bir nefesli çalgıdır. Özellikle Güneybatı Anadolu'daki Yörük topluluklarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Sipsi, hem solo performanslarda hem de topluluk etkinliklerinde önemli bir yere sahiptir. Sesi, göçebe yaşamın dinamizmini ve ritmini yansıtırken, çalınan melodiler genellikle bireysel duyguları ve topluluk deneyimlerini anlatır (Demirtaş, 2020: 32). Kemane, yaylı çalgılar arasında yer almakta ve Yörük müziğinde sıklıkla kullanılmaktadır. Bu enstrüman, derin ve melankolik sesiyle, genellikle aşk, özlem ve keder gibi duyguları ifade etmek için tercih edilmektedir. Kemane, Yörüklerin hem bireysel hem de toplumsal duygularını dışa vurmak için kullandıkları en güçlü araçlardan biri olarak kabul edilir (Yücel, 2017: 121). Üçtelli, adını üç telli yapısından alan ve Yörük müziğinde önemli bir yer tutan bir tür bağlama çeşididir. Özellikle Toros Dağları'nın eteklerindeki topluluklar arasında yaygındır. Üçtelli, melodik çeşitliliği ve kolay taşınabilir yapısıyla, Yörüklerin düğün, toy ve diğer sosyal etkinliklerinde vazgeçilmez bir enstrüman olarak öne çıkmaktadır (Turan, 2019: 67).

Çalgıların Kültürel Bağlamdaki Yeri; Yörük çalgıları, yalnızca müzikal bir araç değil, aynı zamanda Yörük toplumunun kültürel kimliğini yansıtan birer semboldür. Göçebe yaşam tarzının etkisiyle, çalgılar genellikle küçük ve hafif yapıda tasarlanmış, böylece kolay taşınabilir hale getirilmiştir. Bu durum, Yörüklerin sürekli hareket halindeki yaşamlarının ve doğayla

uyumlu yaşam biçimlerinin bir yansımasıdır (Eren, 2022: 45). Çalgılar, yalnızca bireysel ifade araçları olarak değil, aynı zamanda topluluk içinde sosyal bağları güçlendiren unsurlar olarak da işlev görmüştür. Özellikle toylar, düğünler ve diğer ritüeller sırasında çalınan ezgiler, topluluk üyelerinin bir araya gelmesini ve ortak bir kültürel hafıza oluşturmasını sağlamıştır. Bu yönüyle Yörük çalgıları, yalnızca birer müzik enstrümanı değil, aynı zamanda toplumsal dayanışma ve kimlik oluşturma araçları olarak da önem taşımaktadır (Göktaş, 2023: 14). Yörük çalgıları, modernleşme süreciyle birlikte farklı etkilerle karşı karşıya kalmıştır. Ancak bu enstrümanlar, modern müzik türleri ve teknolojileriyle birleştirilerek yeni formlar kazanmıştır. Bu durum, Yörük müziğinin kültürel sürekliliğini sağlamış, aynı zamanda çağdaş müzik dünyasına özgün bir katkı sunmuştur. Bugün hala birçok müzisyen ve akademisyen, bu çalgıların tarihini ve kullanımını inceleyerek, Yörük müziğini yaşatmaya yönelik çalışmalara devam etmektedir (Kaya, 2024: 58).

4. Giyim–Kuşam

Giyim, insanın vücudunu dış etkenlerden korumanın yanı sıra toplum içindeki sosyal statüsünü, kültürel aidiyetini ve yaşam biçimini yansıtan önemli bir unsurdur. İnsanların giyim tarzı, coğrafi koşullar, toplumsal değerler, gelenek ve görenekler gibi birçok faktörden etkilenir. Örneğin, Sibiryaya gibi soğuk bir bölgede yaşayan bir bireyin giyim tarzı, Ekvator gibi sıcak bölgelerde yaşayan bir bireyinkinden belirgin şekilde farklıdır. Bu durum, giyimin yalnızca fiziksel koruma değil, aynı zamanda kültürel bir ifade biçimi olduğunu ortaya koymaktadır (Ertuğrul, 2020: 112). Yörük-Türkmen topluluklarının geleneksel giyim-kuşamı, göçebe yaşam tarzının ve yaşanılan coğrafyanın izlerini taşımaktadır. Giyim, bu topluluklarda sadece estetik bir unsur değil, aynı zamanda kimlik ve statü göstergesi olarak da işlev görmüştür. Kadın ve erkek giyimi arasında belirgin farklılıklar bulunmakla birlikte, her iki cinsin giyim tarzı da işlevselliği ve estetiği birleştiren unsurlara sahiptir (Gökçe, 2018: 45).

4.1. Kadın Giyimi

İçlik: Yörük kadınlarının içliği, bedenün üst kısmına ilk giyilen ve genellikle şile bezinden yapılan bir giysidir. Bol, yakasız ve sade bir tasarıma sahip olan içlik, rahat hareket etmeyi sağlayacak şekilde tasarlanmıştır (Yıldırımış, 2023: 235). Şalvar: Yörük kadınlarının şalvarları, genellikle tek renkli ve desensizdir. Kırmızı, mavi, yeşil ve pembe gibi canlı renkler tercih edilmektedir. Bu giysi, göçebe yaşamın gerektirdiği rahatlığı ve dayanıklılığı sağlar (Demirci, 2019: 88). Cepken: Kadife gibi dayanıklı kumaşlardan yapılan cepken, uzun kollu ve yakasızdır. Genellikle kırmızı, yeşil, mor ve sarı tonları tercih edilir ve üzeri işlemelerle süslenir. Cepken, kadınların hem günlük hayatta hem de özel etkinliklerde giydiği önemli bir

giysidir (Köse, 2021: 74). Kuşak: İpekten dokunan kuşaklar, parlak renklerde ve desenli olarak tercih edilir. Kuşak, kadınların giysilerini tamamlayan ve şıklık katan bir unsurdur (Eren, 2022: 95). Baş ve Alınlık: Kadınların baş giyimi, kırmızı fes üzerine işlemeli ve oyalı bir örtü olan "çeki" ile tamamlanır. Fesin üzerine dizilen altın sıraları hem estetik hem de statü göstergesi olarak önemli bir yere sahiptir. Alınlıklar ise genellikle pamuklu dokuma kumaşlardan yapılır ve üzeri gümüş pullarla süslenir (Yıldırım, 2023: 238). Üç Etek: En eski kadın giysilerinden biri olan üç etek, içliğin üzerine giyilir. Önü iki, arkası tek parçadan oluşur ve hareket kolaylığı sağlayan bir tasarıma sahiptir. Kollar uzun ve düzgün kesimli olup, genellikle manşetli veya yırtmaçlıdır (Gökalp, 2020: 122).

4.2. Erkek Giyimi

Fes: Keçeden yapılan fes, genellikle bordo renklerde olur. Yörük erkeklerinin geleneksel baş giysisidir ve diğer giysilerle uyum sağlar (Karaca, 2017: 58). İçlik: Pamuklu kumaştan yapılan içlikler, beyaz veya krem renklerde tercih edilir. Düz veya desenli olabilen içlik, erkeklerin rahat hareket etmelerini sağlar (Turan, 2020: 33). Cepken: Erkek cepkenleri, keçe, kadife veya çuha kumaşından yapılır ve üzeri siyah kaytan ya da sarı sırma işlemlerle süslenir. Bu giysiler, dayanıklılığı ve şıklığı bir araya getiren tasarımlardır (Ertuğrul, 2020: 115). Kuşak: Erkek kuşakları, üçgen şeklinde katlanıp kalçayı tamamen örter. Bu kuşaklar, hem pratik bir işlevi yerine getirir hem de giyim bütünlüğünü sağlar (Demirci, 2019: 90). Yün Çorap: Krem renkli yün çoraplar, soğuktan korunma amacıyla tercih edilir. Aynı zamanda bu çoraplar, geleneksel motiflerle süslenerek estetik bir görünüm kazanır (Köse, 2021: 77).

4.3. Kültürel ve Tarihsel Perspektif

Türkler tarih boyunca birçok medeniyetle karşılaşmış ve bu medeniyetlerden etkilenmiştir. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde, Türk-İslam sentezini yansıtan giyim ve süslenme kültürü, toplumsal yapının önemli bir parçası olmuştur. Osmanlı döneminde kullanılan kadife cepkenler, işlemeli şalvarlar ve altın süslemeler, bu dönemin zengin kültürel dokusunu yansıtır. Modern çağda ise genç nesillerin geçmiş kültürlerden uzaklaşması, geleneksel giyim tarzlarının unutulmasına neden olmuştur (Göktaş, 2023: 65). Günümüzde, geçmişteki geleneksel giyim ve kuşam kültürü, çeşitli etkinlikler ve çalıştaylar aracılığıyla yeniden canlandırılmaya çalışılmaktadır. Yörükler üzerine yapılan çalıştaylarda, geleneksel kıyafetlerin sergilenmesi, genç nesiller tarafından büyük ilgi görmüştür. Bu tür etkinlikler, yalnızca kültürel mirasın hatırlatılmasıyla kalmaz, aynı zamanda bu mirasın geleceğe aktarılmasında da önemli bir rol oynar (Karataş, 2018: 41).

5. Yemekler

Yörük mutfağı, göçebe yaşam tarzının getirdiği pratiklik ve doğayla uyumun yansımalarını taşıyan zengin bir yemek kültürüne sahiptir. Bu mutfak, yerel malzemelerin kullanımı, mevsimsel uyum ve doğal yöntemlerle hazırlanan yemeklerle öne çıkar. Göçebe yaşamın sınırlı imkanlarına rağmen, Yörükler temel ihtiyaçlarını karşılamak için yaratıcı yöntemler geliştirmiş ve bu yöntemler zamanla kültürel bir mirasa dönüşmüştür (Demirci, 2019: 45). Yörüklerin yemekleri, hem besleyici hem de taşınabilir olmaları nedeniyle pratik bir yapıya sahiptir. Göç sırasında kolayca hazırlanıp tüketilebilecek yemekler, günlük hayatlarının ayrılmaz bir parçası olmuştur. Ayrıca, Yörük yemeklerinde süt ve süt ürünleri, buğday, et ve doğadan toplanan otlar gibi temel malzemeler dikkat çeker (Ertuğrul, 2021: 78).

5.1. Ana Yemekler

Süt Ürünleri ve Katıklar: Yörük mutfağının temel taşlarından biri süt ve süt ürünleridir. Özellikle yoğurt, ayran, tereyağı ve peynir, Yörük sofralarının vazgeçilmezlerindedir. Yoğurt, hem taze tüketilmekte hem de uzun süre saklanabilmesi için kurutularak "kurut" haline getirilmektedir. Bu kurutlar, göç sırasında kolay taşınabilen ve yüksek besin değerine sahip bir yiyecek olarak kullanılmaktadır (Karaca, 2020: 33). **Ekmek Çeşitleri:** Yörük mutfağında ekmek, genellikle sac üzerinde pişirilen yufka şeklindedir. Yufka, hem uzun süre dayanıklı olması hem de taşınabilirliği nedeniyle Yörüklerin temel besin kaynaklarından biridir. Sac ekmeği, doğrudan sac üzerinde pişirilerek hazırlanır ve genellikle tereyağı ile tüketilir (Gökçe, 2018: 52). **Et ve Et Ürünleri:** Yörükler, hayvancılıkla uğraştıkları için et yemekleri önemli bir yere sahiptir. Özellikle kuzu ve keçi eti, günlük yemeklerde sıkça kullanılmaktadır. Etler, çoğunlukla kızartılarak ya da uzun süre dayanıklı olması için kurutularak tüketilir. Kurutulmuş etler, göç sırasında kolay taşınabilir ve pişirilmesi pratik bir yiyecek olarak öne çıkar (Turan, 2019: 67). **Çorba ve Katı Yemekler:** Göçebe yaşamın zorlu koşullarında enerji ihtiyacını karşılamak için çorbalar önemli bir yer tutar. Buğday ve yoğurtla hazırlanan "ayran aş" çorbası, en bilinen Yörük yemeklerinden biridir. Ayrıca, bulgur ve tarhana ile yapılan çorbalar, uzun süre dayanabilen ve hazırlaması kolay yemekler arasında yer alır (Eren, 2020: 90). **Doğadan Toplanan Yiyecekler:** Yörük mutfağında doğadan toplanan otlar ve yabani bitkiler sıkça kullanılır. Mevsimine göre toplanan ısırgan otu, semizotu, ebe gümece ve labada gibi bitkiler, çorbalarda, salatalarda ve yemeklerde değerlendirilir. Bu bitkiler, hem lezzet hem de sağlık açısından Yörüklerin günlük beslenmesine katkı sağlamıştır (Demirtaş, 2022: 48). **Tatlılar ve Atıştırmalıklar:** Yörük tatlıları, genellikle süt ve un gibi temel malzemelerle hazırlanan sade ve besleyici tatlılardan oluşur. "Cevizli un helvası" ve "yoğurt tatlısı" gibi tatlılar, Yörük

mutfağının özgün lezzetlerindedir. Ayrıca, doğal bal ve kurutulmuş meyveler, Yörüklerin tatlı ihtiyacını karşılamak için sıklıkla kullanılmıştır (Göktaş, 2021: 56).

5.2. Günümüz ve Yörük Mutfağının Etkileri

Modern yaşamın etkileriyle birlikte Yörük mutfağının bazı unsurları unutulmaya yüz tutmuş olsa da birçok yörede hala geleneksel yöntemlerle hazırlanan Yörük yemekleri tüketilmektedir. Ayrıca, Yörük mutfağı üzerine yapılan çalıştaylar ve etkinlikler, bu kültürel mirasın korunmasına katkı sağlamaktadır. Bu etkinliklerde, geleneksel yemeklerin tanıtılması ve genç nesillere aktarılması amaçlanmaktadır (Karataş, 2021: 41). Yörük yemekleri, yalnızca bir beslenme kültürü değil, aynı zamanda bir yaşam biçimini yansıtan, tarihsel ve kültürel öneme sahip bir mirastır. Bu yemekler, Yörüklerin doğayla uyum içinde yaşayan, dayanıklı ve üretken bir toplum olduklarını göstermektedir. Günümüzde Yörük mutfağı, yerel ve ulusal düzeyde gastronomi araştırmalarında da önemli bir yer tutmaktadır.

6. Barınma

Yörüklerin konar-göçer yaşam tarzı, onların barınma ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde pratik, taşınabilir ve dayanıklı çözümler geliştirmelerine yol açmıştır. Barınma, Yörüklerin göçebe yaşamlarının ayrılmaz bir parçasıdır ve Türk kültürünün temel unsurlarından biri olan çadır, bu ihtiyacın en somut ifadesi olarak karşımıza çıkar. Çadırlar, Yörüklerin hem doğayla olan ilişkisini hem de sosyal ve kültürel yapılarını yansıtan önemli bir unsurdur (Göner, 2022: 14).

6.1. Çadırların Türleri ve Yapısal Özellikleri

Yörük çadırları, doğal malzemelerle inşa edilmiş ve taşınabilir yapılarıyla göçebe yaşamın gereklerine uygun olarak tasarlanmıştır. Dede Korkut Destanları'nda çadırın farklı isimlerle anılması, Türk toplumunda çadırın ne kadar çeşitlendiğini ve önemsendiğini göstermektedir. Dirse Han Oğlu Boğaç Han Destanı'nda "şâmî, otağ, ev ve çadır" gibi terimlerle ifade edilen bu barınaklar, Yörüklerin barınma kültürüne dair zengin bir tarihsel arka plan sunar (Göner, 2022: 15). Konik Çadırlar: En ilkel çadır tiplerinden biri olan konik çadırlar, sırtıkların tepe noktasında birleştirilmesiyle oluşan bir iskelete sahiptir. İlk dönemlerde bu çadırların üzeri karaçam ya da kayın ağacı kabuklarıyla kaplanırken, zamanla keçeden yapılan örtüler kullanılmaya başlanmıştır. Bu tip çadırlarda duman deliği, hem pratik bir işlev görmüş hem de Türk kültüründe bir gelenek haline gelmiştir (Akkoyun, 2024: 37). Yurt Çadırları: Yörüklerin en yaygın kullandığı çadır türü olan "yurt," keçeden yapılmış, tabanı yuvarlak ve üstü alçak kubbe şeklinde bir yapıdır. Bu çadırlara "topak ev" ya da "kiyiz üy" (keçe ev) de denilmiştir. Kâşgarlı Mahmud'un Divanü Lügati't-Türk adlı eserinde "kışlık ev" anlamına

gelen “keregü” olarak adlandırılan yurtlar, Yörüklerin dayanıklılık, taşınabilirlik ve estetik kaygılarını bir arada karşılayan yapılar olarak öne çıkmıştır (Göner, 2022: 15). Alaçık ve Çerge: Göç sırasında kısa süreli konaklamalar için kullanılan alaçık ve çerge gibi geçici barınaklar da Yörük yaşamında önemli bir yere sahiptir. Bu yapılar, basit malzemelerden ve hızlıca kurulabilecek şekilde tasarlanmıştır. Taşınabilir olmaları nedeniyle göçebe yaşamın ihtiyaçlarına kolaylıkla adapte edilebilmişlerdir (Demirtaş, 2021: 78).

6.1. Çadırların Toplumsal ve Kültürel Rolü

Çadırlar, yalnızca bir barınma aracı değil, aynı zamanda Yörük topluluklarının sosyal ve kültürel hayatının merkezi olmuştur. Çadırlar, aile bireylerinin bir araya geldiği, günlük yaşamın sürdürüldüğü ve toplumsal ritüellerin gerçekleştirildiği mekanlardır. Örneğin, düğün, toy ve çeşitli kutlamalar gibi etkinliklerde çadırlar, topluluğun sosyal yapısını güçlendiren bir ortam sunmuştur (Eren, 2023: 43). Ayrıca, çadırların iç tasarımı ve süslemeleri, ailenin ekonomik durumu ve sosyal statüsü hakkında bilgi verir. Çadırların iç kısmında kullanılan işlemeli keçe ve dokuma halılar, Yörük kadınlarının el emeğiyle üretilmiş ve sanatsal bir estetik ortaya koymuştur (Karaca, 2021: 57). Bu unsurlar, çadırın sadece bir barınak değil, aynı zamanda kültürel bir simge olduğunu göstermektedir.

6.2. Çadır Kültürünün Modern Yansıması

Modernleşme süreciyle birlikte Yörüklerin konar-göçer yaşam tarzı büyük ölçüde yerleşik hayata geçmiştir. Ancak çadır kültürü, Yörük geçmişinin bir sembolü olarak hala önemini korumaktadır. Günümüzde Yörük çadırları, çeşitli festivallerde ve kültürel etkinliklerde sergilenerek bu geleneğin yaşatılması hedeflenmektedir. Özellikle gençlere yönelik etkinliklerde çadırlar, geçmişin unutulmuş geleneklerini hatırlatan bir araç olarak kullanılmaktadır (Akkoyun, 2024: 37). Barınma konusunda gerçekleştirilen bu tür etkinlikler, genç nesillere Türk milli benlik ve şuurunu kazandırmayı ve Yörük kültürünün canlanmasına vesile olmayı amaçlamaktadır. Çadır kültürü hem Türk tarihinin hem de Yörüklerin kimliklerinin ayrılmaz bir parçası olarak geleceğe aktarılmaktadır.

7. Yörük Kültürü Üzerine Yapılan Çalıştayın Medyaya Yansıması

Yörük kültürü, Türkiye'nin köklü kültürel miraslarından biri olarak, geleneksel yaşam tarzı, zengin folkloru ve özgün değerleriyle dikkat çekmektedir (Yıldız, 2024). Konar-göçer bir yaşam biçimine sahip olan Yörükler, tarih boyunca Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde kendilerine özgü yaşam tarzlarını sürdürmüş ve kültürel zenginliklerini günümüze kadar taşımıştır. Ancak modernleşme süreci ve küreselleşme ile birlikte bu kültür, ciddi tehditler altına girmiştir. Bu nedenle, son yıllarda Yörük kültürünün korunması, tanıtılması ve

sürdürülebilir bir şekilde geleceğe aktarılması amacıyla birçok etkinlik düzenlenmektedir. Bu etkinliklerden biri de Adnan Menderes Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen Yörük Çalıştayı olmuştur. Çalıştay, Yörük kültürünün tarihsel ve kültürel boyutlarını inceleyen, bu değerlerin korunması ve gelecek nesillere aktarılması üzerine tartışmaların yapıldığı önemli bir platform olarak öne çıkmıştır. Akademisyenler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve Yörük topluluklarının temsilcilerinin katıldığı etkinlikte, yazılı ve görsel basın da yoğun ilgisiyle geniş çaplı bir medya yansıması oluşmuştur. Basının bu etkinlikteki rolü, çalıştayın kamuoyuna duyurulması, Yörük kültürüne olan ilginin artırılması ve kültürel mirasın korunmasına yönelik farkındalığın geliştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

7.1. Çalıştayın Temaları ve Medya Yansımaları

Çalıştayda ele alınan başlıca temalar arasında Yörük kültürünün tarihsel kökenleri, geleneksel yaşam biçimleri, el sanatları, müzik, folklor ve modernleşme sürecinde bu kültürün karşılaştığı zorluklar yer almıştır. Örneğin, Yörüklerin Anadolu'ya göç süreci, yerleşim düzenleri ve tarih boyunca geçirdikleri sosyal değişimler üzerine yapılan tartışmalar, medya tarafından geniş bir şekilde ele alınmıştır (Akkoyun, 2024b: 32-35). Görsel basın, bu oturumlarda sunulan akademik çalışmalara yer vererek, Yörüklerin tarihsel ve kültürel önemine dikkat çekmiştir. El sanatları üzerine düzenlenen oturumlarda, Yörük halıları ve kilimlerinin korunması ve tanıtılması üzerine projeler tartışılmıştır. Medyada bu tartışmalara geniş yer verilmiş ve özellikle halı ve kilimlerin modern dünyada nasıl korunabileceği, bu geleneklerin yeni nesillere nasıl aktarılacağı soruları gündeme getirilmiştir (Göner, 2022: 14-15). Modernleşme ve kimlik koruma üzerine yapılan tartışmalar da medyada büyük yankı uyandırmıştır. Geleneksel yaşam biçimlerinin değişen dünyaya nasıl uyum sağlayacağı ve genç nesillerin Yörük kültürüne ilgisinin nasıl artırılacağı, medya tarafından detaylı bir şekilde işlenmiştir.

7.2. Medyanın Rolü ve Öneriler

Medya, çalıştayın etkinliklerini toplumun farklı kesimlerine ulaştırarak, Yörük kültürünün geniş bir kitleye tanıtılmasını sağlamıştır. Özellikle televizyon kanalları, internet haber siteleri ve gazeteler, etkinliğin içeriğini detaylıca ele almış ve bu süreçte kültürel mirasın korunmasına yönelik kamuoyu oluşturulmasına katkı sağlamıştır. Çalıştay kapsamında sunulan önerilerden bazıları, medya tarafından öne çıkarılmıştır:

1. Eğitim Programları: Okullarda Yörük kültürüne yönelik derslerin ve etkinliklerin düzenlenmesi önerilmiştir. Bu tür programların, genç nesillerin kültüre ilgisini artıracığı ve bu mirasın geleceğe aktarılmasını sağlayacağı belirtilmiştir (Yıldırım, 2023).

2. Tanıtım Projeleri: Yörük toylarının ve sergilerinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılması gerektiği vurgulanmıştır. Medya, bu tür etkinliklerin daha fazla yer bulmasını önermiştir (Akkoyun, 2024b: 35).

3. Akademik Araştırmalar: Üniversitelerde Yörük kültürüne ilişkin akademik araştırmaların desteklenmesi ve yayımlanması gerektiği ifade edilmiştir. Bu çalışmalar, kültürün derinlemesine anlaşılmasını sağlayacak ve medyada daha fazla yer bulacaktır (Asar, 2024).

4. Yasal Düzenlemeler: Yörük yaşam tarzını ve geleneksel değerlerini korumaya yönelik yasal düzenlemeler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Medya, bu konuda yetkililere çağrıda bulunmuş ve hızlı adımlar atılması gerektiğini vurgulamıştır.

Yörük Çalıştay, geleneksel kültürün bilimsel bir zeminde ele alınarak korunması ve tanıtılması açısından önemli bir adım olmuştur. Medya, çalıştayın kamuoyuna duyurulmasında ve kültürel mirasın korunmasına yönelik farkındalık yaratılmasında hayati bir rol oynamıştır. Çalıştayda sunulan bildirimler ve yapılan tartışmalar, Yörük kültürüne ilişkin araştırmalar için yeni bir dönemin başlangıcını işaret etmektedir. Yörük kültürü, Anadolu'nun kültürel çeşitliliğine önemli katkılarda bulunmuş ve bu mirasın sürdürülebilirliği için daha fazla çaba harcanması gerektiği ortaya konulmuştur. Çalıştayın ve medyanın katkıları, Yörük kültürünün hem ulusal hem de uluslararası düzeyde tanınmasına önemli bir ivme kazandırmıştır.

Sonuç

Yörük kültürü, Türk toplumunun tarihsel ve kültürel çeşitliliğinin önemli bir parçası olarak, geçmişten günümüze taşınan köklü bir mirası temsil etmektedir. Konar-göçer yaşam biçimi, toplumsal dayanışma ve kültürel üretim süreçleri açısından zengin bir birikime sahip olan Yörükler, modernleşme ve küreselleşme gibi süreçlerden etkilenecek kültürel değerlerini koruma mücadelesi vermiştir. Bu bağlamda, Yörük Çalıştay gibi etkinlikler, hem kültürel farkındalığı artırmak hem de kültürel mirası bilimsel bir zeminde ele alarak geleceğe aktarmak adına kritik bir rol üstlenmiştir.

Medyanın çalıştay sürecine olan katkısı, Yörük kültürünün korunması ve geniş kitlelere tanıtılması açısından hayati bir öneme sahiptir. Basın organları, çalıştayın içerik ve sonuçlarını kamuoyuna duyurarak, toplumsal farkındalık yaratılmasına ve kültürel mirasın korunmasına yönelik somut adımlar atılmasına olanak sağlamıştır. Özellikle eğitim programları, tanıtım projeleri, akademik araştırmalar ve yasal düzenlemelere ilişkin öneriler, Yörük kültürünün sürdürülebilirliği açısından dikkate değer katkılar sunmuştur.

Gelecekte, bu tür çalıştayların düzenlenmesine ve Yörük kültürünün çeşitli yönlerinin daha geniş çaplı araştırılmasına yönelik çalışmaların devam etmesi gerektiği açıktır. Bu süreçte, medyanın da etkin bir araç olarak kullanılmaya devam edilmesi, kültürel değerlerin korunması ve tanıtılmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Kaynakça

- Akkoyun, T. (2024). Yörük Bayramı İletişimi. *Türkey Akademi*, VIII, nr. 86, Ekim, ss. 37-40.
- Akkoyun, T. (2024b). Yörük Kültürü ve Medya Ürününe Aktarımı Oğuz Türklerinin Bünyesini Kapsayacak Şekilde Kültürel: *Türkey Akademi*, VIII, nr. 85, Eylül, ss. 32-35.
- Akkoyun, A. (2012). Tarihin Bütünlüğü İçinde Türk Nüfusunun Hareketliliğine Bakış. *Türkoloji Üzerine Araştırmalar*, nr. 3, Eylül, ss. 122-137.
- Asar, Y. (2024). Yörük Çalıştay ve Yörükler. *Aydın Yeni Ufuk Gazetesi*.
- Çalışkan, A. (2018). Anadolu Halk Çalgılarının Kökenleri ve Gelişimi. İstanbul: Geleneksel Müzik Yayınları.
- Demirci, H. (2019). Göçebe Toplumlarında Beslenme Kültürü: Yörük Yemekleri. Ankara: Halk Bilimi Araştırmaları.
- Demirtaş, H. (2020). Türk Halk Müziğinde Sipsi Çalgısının Yeri ve Önemi. Ankara: Sanat ve Halk Kültürü Araştırmaları.
- Demirtaş, Z. (2021). Anadolu Göçebe Toplumlarında Barınma Kültürü: Çadırdan Yerleşik Hayata. İzmir: Halk Bilimi Araştırmaları.
- Demirtaş, Z. (2022). Anadolu Halk Mutfağı ve Yörük Gelenekleri. İzmir: Geleneksel Mutfak Yayınları.
- Eren, Z. (2020). Yörük Türkmen Mutfağı: Süt ve Et Ürünleri Üzerine Bir İnceleme. Antalya: Akdeniz Araştırmaları.
- Eren, Z. (2022). Göçebe Kültürde Giyim: Yörük Türkmen Giysileri. İstanbul: Gelenek Yayınları.
- Eren, Z. (2023). Türk Çadır Sanatı: Tasarım ve İşlevsellik. İstanbul: Kültürel Miras Dizisi.
- Ergun, S. (2023). Türk Halk Müziği ve Geleneksel Yörük Ezgileri. Ankara: Müzik Akademi Yayınları.
- Eröz, M. (1991). Yörükler ve Türkmenler: Anadolu'nun Kültürel Mirası. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Ertuğrul, S. (2019). Kültürel Kimliğin Korunması ve Dernekleşme Süreci: Yörükler Örneği. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
- Ertuğrul, S. (2019). Kültürel Kimliğin Korunması ve Dernekleşme Süreci: Yörükler Örneği. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
- Ertuğrul, S. (2020). Türk Kültüründe Giyim ve Süslenme Gelenekleri. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

- Ertuğrul, S. (2021). Türk Halk Kültüründe Yemek ve Beslenme Alışkanlıkları. İstanbul: Kültürel Miras Dizisi.
- Gökçalp, Z. (2001). Türk Medeniyeti Tarihi ve Kültürel Çeşitlilik. Ankara: Pegem Akademi.
- Gökçalp, Z. (2020). Kültürel Kimlik ve Giyim Üzerine. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Gökçe, F. (2018). Yörük Kadınlarının Geleneksel Giyim Tarzı. Antalya: Akdeniz Kültür Araştırmaları.
- Göktaş, M. (2021). Yörük Tatlıları: Gelenekten Günümüze Bir Yolculuk. Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.
- Göktaş, M. (2023). Giyim ve Kuşamda Türk-İslam Etkileri: Selçuklu ve Osmanlı Örnekleri. Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.
- Göner, A. (2022). Dede Korkut Destanlarında Barınma ve Çadır Kültürü. İstanbul: Tarih ve Edebiyat Araştırmaları.
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2770654>
- Karaca, T. (2017). Anadolu'da Erkek Giyim Geleneği ve Sosyal Statü. Trabzon: Karadeniz Araştırmaları Merkezi.
- Karaca, T. (2020). Türk Halk Mutfağı ve Beslenme Alışkanlıkları. Trabzon: Karadeniz Kültür Araştırmaları Merkezi.
- Karaca, T. (2021). Yörük Çadırlarının Sosyal ve Ekonomik Boyutları. Antalya: Akdeniz Araştırmaları.
- Karataş, E. (2018). Gelenekten Geleceğe: Yörük Kültüründe Giyim ve Süslenme. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- Karataş, E. (2021). Yörük Yemekleri Çalıştayı: Kültürel Mirasın Korunması. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- Kaya, E. (2024). Yörük Müziğinin Modernleşme Süreci ve Çalgıların Evrimi. Eskişehir: Anadolu Müzik Enstitüsü.
- Köklü, B. (2021). Türk Halk Müziğinde Çalgılar ve Geleneksel Müzik Kültürü. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- Köse, A. (2021). Giyim Kuşamda Yörük Motifleri. İzmir: Halk Bilimi Yayınları.
- Mardin, Ş. (2006). Türkiye'de Toplum ve Modernleşme. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. (2006). Türkiye'de Toplum ve Modernleşme. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tekin, S. (2024). Yörük Türkmen İzleri Çalıştayı: Kültürel Mirasın Geleceği. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Turan, F. (2019). Üçtelli Çalgısının Yörük Kültüründeki Yeri. Antalya: Akdeniz Halkbilimi Çalışmaları.
- Turan, S. (2019). Göçebe Toplumlarında Et ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Tüketimi. İstanbul: Halk Kültürü Araştırmaları.
- Turan, S. (2020). Anadolu'da Geleneksel Erkek Giyim Kültürü. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Tylor, E. B. (1871). Primitive Culture. London: John Murray.
- Tylor, E. B. (1871). Primitive Culture. London: John Murray.
- Yıldırımş, F. (2023). Yörük Folkloru. Samsun: 19 Mayıs Yörükleri.
- Yıldırımş, R. (2023). Kültür ve Toplum: Türkiye'de Geleneklerin Sosyolojik Analizi. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yıldırımş, R. (2023). Kültür ve Toplum: Türkiye'de Geleneklerin Sosyolojik Analizi. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yıldırımş, R. (2023). Kültür ve Toplum: Türkiye'de Geleneklerin Sosyolojik Analizi. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yıldız, C. (2024). ADÜ'den Yörüklüğe Bilimsel Işık Tutacak Çalıştay. Yenisöke, 19 Kasım.
- Yücel, T. (2017). Kemane ve Geleneksel Türk Halk Müziği. Trabzon: Karadeniz Kültür Araştırmaları Merkezi.